

20 de gener de 2021

Guia i criteris per a la renovació del mobiliari a les aules d'educació infantil dels centres educatius

Curs 2020-2021

**Consorci d'Educació
de Barcelona**
Generalitat de Catalunya
Ajuntament de Barcelona

Guia i criteris per a la renovació del mobiliari

El **Pla de renovació del mobiliari** promou l'escola com un lloc acollidor i estèticament cuidat. Defensa el dret d'habitar i oferir llocs educatius atractius i agradables, atents a les necessitats dels infants, els docents i les famílies.

El concepte clau és considerar l'espai com un element pedagògic i formatiu.

Una bona organització de l'aula representa un missatge: transmet la intenció del mestre o la mestra d'oferir als nens i nenes l'oportunitat de sentir-se bé a l'escola i tenir una experiència d'aprenentatge rica i estimulante.

Cal un espai dissenyat a la mida de l'infant i per a l'infant, capaç de respondre a diferents necessitats, ric de recursos, però no sobreestimulador.

Les bones pràctiques

Per aconseguir aquest objectiu, es requereix un alt grau de compromís per part dels docents i de tota la comunitat educativa. Dins de les seves competències de millora i adequació dels espais escolars, els mestres poden dissenyar i organitzar l'aula tenint en compte i respectant els criteris següents:

1. Cal organitzar les aules en **contextos d'aprenentatge ben definits**, cadascun estructurat amb un mobiliari i un material específic per al tipus de joc que s'hi durà a terme. Aquests contextos poden ser permanents o temporals, en funció del projecte educatiu del centre i de la curiositat d'infants i adults.
2. **L'ordre és d'una importància fonamental**. S'ha d'evitar apilar objectes, materials i papers a sobre de mobles i taules. Tot i que en el dia a dia pot resultar inevitable, visualment no és agradable.
3. S'han d'organitzar els materials en **prestatgeries accessibles**, ordenats i classificats, **dins de caixes i contenidors a la vista dels infants**, perquè sigui més fàcil accedir-hi i distribuir-los. Cal utilitzar cistelles, contenidors i caixes de vímet o fusta. Es poden utilitzar també safates transparents, de plàstic, ja que faciliten la visibilitat i ajuden, així, a reconèixer ràpidament el material.
4. Cal **substituir les joguines de plàstic** per joguines de materials nobles, ecològiques i sostenibles. Això no suposa la utilització exclusiva de material natural i/o de productes de fusta. És important que els nens i nenes trobin dins de l'aula una gran varietat de materials diferents, desestructurats, no convencionals. Aquests materials aporten un gran potencial creatiu i amb una estètica pròpia.
5. Cal seleccionar materials, joguines i llibres en funció de l'interès de cada moment, **prioritzant la varietat i no la quantitat** dels elements, i proporcionant-ne una certa diversitat a disposició dels infants. Això permet no sobrecarregar l'aula i mantenir l'espai equilibrat, de manera que s'estimuli el desig, la creativitat i l'organització del pensament.

6. S'han d'incorporar a l'aula **elements de la naturalesa**. És important que els nens i nenes percebin els canvis estacionals a través de la introducció de plantes i objectes naturals.
7. És interessant potenciar i incloure miralls de diferents tipus i mides. Es poden enganxar a la paret o al sostre, penjar, o instal·lar a terra o damunt d'una tarima. Es poden fer servir com a superfície de treball, per explorar perspectives, per a les propostes de pintura, per observar objectes, per fer activitats de gràfica o expressió corporal, etc.
8. Cal que cada aula disposi d'un **espai amb un suport per exposar-hi la documentació visual**. Les imatges, abecedaris, fotografies i treballs dels nens i nenes s'han d'ubicar en una zona predeterminada. Això evitarà que l'espai es percebi saturat d'informació visual.
9. **Les portes, les finestres i el mobiliari no constitueixen espais d'exhibició i, per tant, no es poden utilitzar per exposar-hi informació o treballs dels alumnes.**
10. Es recomana que la documentació pedagògica exposada tingui **un fons clar i una tipografia senzilla**. El color, com a element catalitzador d'atenció, s'ha d'utilitzar de manera molt puntual per destacar algunes paraules o conceptes.

Per promoure un millor ús de l'espai

1. Cal eliminar els penjadors de **dins de l'aula** i reubicar-los al passadís o en un espai adjacent.
2. La pissarra de guix no és un element interessant a les aules d'infantil. Si es decideix mantenir-la, cal situar-la a una altura accessible per als nens i nenes.
3. Cal substituir les cadires i les taules obsoletes o en mal estat per altres de noves, incloses en el nou catàleg de mobiliari i en línia amb el pla de renovació del Consorci.
4. Cal **evitar el mobiliari de plàstic o de colors estridents**. L'equipament bàsic, com ara prestatgeries, taules i cadires, s'ha de caracteritzar per tons càlids, monocromàtics i de baixa saturació.
5. La taula del mestre o mestra, si es decideix mantenir-la, s'ha de col·locar en una **posició descentralitzada**. En tot cas, cal substituir-la per una altra taula, de mida petita, que pugui ser utilitzada tant pels nens i nenes com per les persones adultes.
6. Aquest pla de renovació aposta per una pedagogia relacional. Per tant, cal evitar assignar als infants un lloc fix a les taules. És interessant deixar als alumnes la llibertat de triar els companys amb els quals comparteixen preferències, gustos i jocs.

Disseny i organització de l'aula d'infantil

Guia de mobiliari i materials

En funció de la infraestructura de cada centre, l'aula pot disposar de **quatre contextos**, en la proporció que detallem a continuació.

En aquests àmbits, els infants podran satisfer les seves necessitats educatives i relacionals, i potenciar la curiositat i les seves habilitats. Aquests espais s'han dissenyat per permetre diferents agrupacions: proposades en gran grup, en petit grup, en parella o individuals.

La distribució espacial de l'aula tenint en compte aquests contextos ha de ser flexible, d'acord amb el projecte educatiu de centre i amb les necessitats de cada grup.

1. Context per a l'assemblea i la lectura (representa aproximadament el 30 % de l'espai de l'aula)

Es tracta d'un lloc ampli, pensat per acollir tot el grup de nens i nenes en diferents moments de la jornada. Hi destaca un mobiliari tou amb catifa, pufs, coixins i un expositor-llibreria d'acord amb les característiques físiques dels alumnes. La llibreria pot contenir llibres, contes, revistes, enciclopèdies, etc. També, un equip de so per escoltar música. És important que aquest espai ocupi una zona lluminosa, prop de finestres i en contacte visual amb l'exterior.

Exemple de mobiliari	Exemple de materials
2 pufs rodons 3 coixins 1 catifa 1 prestatgeria 3x4 1 llum de peu	Llibres i contes de diferents temes i formats variats: informatius (colors, animals, natura...), d'humor, d'endevinalles, primers còmics, llibres de poesies infantils, etc. Revistes de paisatges, arquitectura, cotxes... Catàlegs de roba, de joguines... Àlbums il·lustrats, àlbums personal amb fotos dels infants o les famílies...

2. Context creatiu i de recerca (representa aproximadament el 25 % de l'espai de l'aula)

Aquest espai s'organitza amb materials **per a jocs de taula, propostes de gràfica, pintura i dibuix**, així com per fer experiments científics. També pot disposar d'una taula de llum. S'estructura en diferents taules per al treball en grups reduïts (4-8 alumnes), una zona d'emmagatzematge, cavallets per pintar i un carret amb rodes per traslladar fàcilment el material d'un espai a un altre. Es recomana situar aquest context **a prop d'un rentamans** per facilitar la neteja dels materials i del terra. **És imprescindible planificar una zona d'exposició** per a la documentació i els treballs dels alumnes (tauler de fusta).

Mobiliari per a l'àrea de representació gràfica i jocs de taula

Exemple de mobiliari	Exemple de materials
16 cadires 2 taules rectangulars 1 armari alt 1 prestatgeria	Revistes i diaris per retallar Cartó per escriure o dibuixar Fulls de diferents tipus, mides, gruixos, textures i colors Llapis de colors Retoladors de diferents colors i gruixos Tisores Cinta adhesiva Calculadora Cola Jocs de taula (cartes, dominó, etc.) Encaixos Trencaclosques Puzles Jocs de memòria Etc.

Mobiliari per a activitats de pintura i experimentació

Exemple de mobiliari	Exemple de materials
1 prestatgeria 1x4	Contenidors, envasos, capsos i flascons
4 tamborets	Llapis, retoladors, guixos de colors
1 taula quadrada amb mirall	Gomes i esponges
1 taula de llum petita	Elements naturals com ara fulles, cons de pi, petxines, plomes...
	Pinzells gruixuts i prims
	Papers de diferents tipus, mides, gruixos, textures i colors
	Fang, aquarel·les, pintures al tremp
	Cavallets
	Filferro de diferents colors
	Llanes, fils, cordes
	Ampolles de plàstic transparent de diferents colors, lupes
	Pinces
	Etc.

3. Context per a les construccions, els jocs lògics i matemàtics i el moviment (representa aproximadament el 20 % de l'espai de l'aula)

Una de les propostes més enriquidores per als alumnes d'infantil es troba en el context de les construccions. En aquest espai, els infants creen composicions i arquitectures complexes amb diferents materials: peces de fusta, tubs de cartó, material reciclat gran i petit, etc. La varietat i la riquesa d'aquest material fa plantejar preguntes, hipòtesis i suposicions, i permet experimentar a través del llenguatge constructiu. El joc es converteix en una autèntica recerca per adquirir conceptes i construir coneixements. Per als nens i nenes, el terra es transforma en una superfície privilegiada, que s'utilitza sovint i de formes molt variades. Per aquesta raó, és necessari preveure a l'aula, i en general en tots els contextos de construcció, tarimes o taules de fusta d'uns 15-30 centímetres d'altura.

Exemple de mobiliari	Exemple de materials
2 prestatgeries 1x2 1 tarima alta o taula baixa 1 mirall Caixes i contenidors	Tubs de cartó, tubs de plàstic, anelles de fusta Peces de diferents mides Rodets de fil, cordons, filat Blocs de suro, construccions de fusta, pals, imants Daus de fusta de diferents formes, cordes de diverses mides Envasos buits, mànegues, embuts Etc.

4. Context per al joc simbòlic i el joc de rol (representa aproximadament el 25 % de l'espai de l'aula)

S'aposta per una idea d'escola que reconeix l'aprenentatge simbòlic desenvolupat per cada alumne o alumna, i que, dins de l'aula, ofereix espais on els nens es poden expressar. El joc simbòlic constitueix una fase evolutiva de l'infant que s'allarga dels 2 als 7 anys. En aquest període, els infants aconseguen potenciar la capacitat representativa i són capaços d'imitar situacions de la vida real.

És important equipar els espais amb un mobiliari que simuli un ambient familiar on amagar-se, on inventar històries i on jugar a jocs de rol. Aquest context ha d'incloure mòduls per al joc simbòlic de grans dimensions, com una cuineta, un supermercat, una casa petita..., però també animals, nines, cotxes i trens, entre altres elements.

Exemple de mobiliari	Exemple de materials
1 catifa rodona 1 tipí o similar Caixes i contenidors 1 prestatgeria 1x2	Nines, titelles, màscares Disfresses: roba d'adults, sabates, barrets, bosses, guants, complements i accessoris Roba per a nines: vestits, biberons, etc. Estris de cuina Vaixelles i eines Envasos de productes Cistells Animals de plàstics i personatges, cotxes i trens Etc.

Com es pot accedir a la botiga en línia per fer la comanda de mobiliari?

A continuació, us expliquem els passos que heu de seguir per accedir al catàleg de mobiliari i triar els mobles per transformar les vostres aules d'educació infantil.

Quan hi accediu, tindreu un dipòsit assignat (dotació econòmica) en funció de les vostres necessitats. Aquest dipòsit és **EXCLUSIU PER PODER ADQUIRIR MOBILIARI PER A LES VOSTRES AULES DE P3 I P4.**

1. Primer pas: Us heu de donar d'alta a la pàgina web i crear una contrasenya.

Per fer-ho, cliqueu l'enllaç següent i introduïu el correu del centre:

<http://catalegmobiliariceb.cat/benvinguda-transformacio>

Consorci d'Educació de Barcelona
Generalitat de Catalunya
Ajuntament de Barcelona

Benvingut/da al catàleg de mobiliari del Consorci d'Educació de Barcelona

E-Mail
Introdueix el teu e-mail registrat al Consorci d'Educació de Barcelona i rebràs al teu correu les indicacions necessàries.

Enviar

E-Mail
Introdueix el teu e-mail registrat al Consorci d'Educació de Barcelona i rebràs al teu correu les indicacions necessàries.

Enviar

2. Segon pas: Un cop introduït el correu, cliqueu a «Enviar» i rebreu un missatge per crear una contrasenya.

• MISSATGE

Hola

En el següent enllaç podràs crear una nova contrasenya.

[Crear una nova contrasenya](#)

Si no has fet cap sol·licitud d'alta o de recuperació de contrasenya pots ignorar aquest email.

Salutacions,
Consorci d'Educació de Barcelona.

Si tens problemes fent clic en el botó de "Crear una nova contrasenya", copia i enganxa la URL següent en el teu navegador: <http://catalegmobiliariceb.cat/password/reset>

3. Tercer pas: clicar a l'enllaç del correu de « Crear nova contrasenya » i accedireu a la següent pàgina:

4. Quart pas: un cop creada la contrasenya podreu accedir a l'apartat de « Pla de renovació de mobiliari infantil » -- a través de la pàgina web de mobiliari:

- <http://catalegmobiliariceb.cat/login>

Per entrar a l'apartat de «**Creixements, grups addicionals i nova escolarització**» haureu de seguir el mateix procediment però creant una contrasenya des de la pàgina:

<http://catalegmobiliariceb.cat/benvinguda>

En aquest apartat podreu veure també el catàleg de mobiliari de segon ús.

